

IZVOD IZ ZAPISNIKA

Sa 12. sjednice Zajedničke komisije za tumačenje odredaba i praćenje primjene Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike

Tumačenja odredbi Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike

Sjednica održana 20. ožujka 2024. godine.

1. Čl. 43.

Državna službenica je u 2023. godini koristila pravo na razmjerni godišnji odmor za 2023. godinu i državna služba joj je prestala 14. svibnja 2023. godine. Postoji li pravna osnova da joj se isplati regres u razmjernom iznosu u odnosu na ostvarivanje prava na razmjerni godišnji odmor za 2023. godinu ili toj osobi pripada pravo na puni iznos regresa za korištenje razmjernog dijela godišnjeg odmora za vrijeme koje je bila državna službenica? Skrećem pažnju da joj je kod novog poslodavca (Grad Zagreb) regres isplaćen u razmjernom dijelu, jer Kolektivni ugovor za službenike i namještenike u gradskim upravnim tijelima Grada Zagreba pruža takav temelj (članak 45. stavak 5.).

U vezi navedenog upita Komisija daje sljedeće tumačenje:

Tumačenje broj 3/43 od 20. ožujka 2024.

Regres za korištenje godišnjeg odmora isplaćuje se u cijelosti jednokratno, neovisno o tome da li će službenik i namještenik iskoristiti cijeli godišnji odmor ili njegov dio. Također, ukoliko službenik i namještenik ostvaruje pravo na regres, pripada mu pravo na puni iznos, neovisno o tome da li je tijekom godine došlo do promjene poslodavca.

2. Čl. 38. st. 7.

Potrebna su nam tumačenja Kolektivnog ugovora koja se odnose na „Pasivno dežurstvo“.

1. S obzirom da se Kolektivni ugovor odnosi na obavljanje poslova službenika i namještenika u državnom tijelu, postavlja se pitanje za koje se poslove može odrediti pasivno dežurstvo?

2. Imajući u vidu da naknada za pasivno dežurstvo ne predstavlja naknadu za stvarno odrađeni rad, nego za stanje pripravnosti odazvati se pozivu poslodavca, te da se ne radi o prekovremenom radu, da li kod svakog određivanja pasivnog dežurstva i rasporeda radnog vremena službenika i namještenika, poslodavac mora voditi brigu o određenim ograničenjima odnosno obvezama da službeniku i namješteniku osigura odmor u minimalnom trajanju propisanom zakonom i kolektivnim ugovorom?

U vezi navedenih upita Komisija daje sljedeće tumačenje:

Tumačenje broj 11/38 od 20. ožujka 2024.

Odredbama Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike nije ograničeno za koje se poslove može uvesti potreba za pasivno dežurstvo. O tome odlučuje poslodavac, sukladno svojim potrebama.

Vrijeme provedeno na pasivnom dežurstvu ne smatra se vremenom provedenim na radu. Stoga će se dnevni odmor takvom službeniku odrediti u odnosu na njegovo redovito radno vrijeme, pritom ne uračunavajući u radno vrijeme razdoblje provedeno na pasivnom dežurstvu. Međutim, ukoliko bi se službenik odazvao pozivu poslodavca i obavio poslove, navedeno se smatra radnim vremenom te će poslodavac morati voditi računa da mu osigura minimalni dnevni odmor nakon obavljenog rada po pozivu.

3. Čl. 35.

Čl. 35. st. 1. i 8. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike (NN 56/22) navedeno je da plaću službenika čini osnovna plaća i dodaci na plaću i druga uvećanja plaća. Poglavljem II, čl. 11. st. 2. Uredbe o mjerilima za plaće i drugim materijalnim pravima diplomatskih osoba Ministarstva obrane, vojnodiplomatskih osoba i osoba upućenih na rad u međunarodne organizacije (NN 125/17), propisano je da državni službenik Ministarstva obrane na radu u međunarodnim organizacijama sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ne ostvaruju pravo na osnovnu plaću prema mjerilima iz članka 4. te Uredbe nego ostvaruju pravo na osnovnu plaću i dodatke na plaću u skladu s propisima o plaćama državnih službenika i namještenika u Republici Hrvatskoj, s time da se primjenjuju koeficijenti polazne osnovice složenosti poslova prema diplomatskim, vojnodiplomatskim i ostalim zvanjima iz Priloga I. te Uredbe te nemaju pravo na druge dodatke i naknade iz te Uredbe. Prilogom I. navedene Uredbe propisan je koeficijent složenosti poslova za civilno osoblje RACVIAC-a od 3,012 za mjesto „Djelatnik za provedbu programa“. Nadalje, čl. 1. Odluke o dodacima na osnovnu plaću u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama Republike Hrvatske (NN 92/18) utvrđuje se dodatak na osnovnu plaću u iznosu od 10%.

Moje je pitanje da li državni službenik Ministarstva obrane Republike Hrvatske koji radi u RACVIAC-u na mjestu djelatnika za provedbu programa ima pravo na dodatak od 10% ili ima

neka druga materijalna prava (pored troškova prijevoza sa posla i na posao) iz nekog drugog izvora prava odnosno zakonskog, podzakonskog i/ili internog akta?

U vezi navedenog upita Komisija daje sljedeće tumačenje:

Tumačenje broj 1/2 od 20. ožujka 2024.

Kolektivnim ugovorom za državne službenike i namještenike utvrđuju se prava i obveze iz rada i po osnovi rada državnih službenika i namještenika zaposlenih u državnim tijelima. Prava i obveze iz rada i po osnovi rada državnih službenika i namještenika zaposlenih u međunarodnim organizacijama nisu regulirana Kolektivnim ugovorom za državne službenike i namještenike te stoga ne podliježu tumačenjima Zajedničke komisije.

Ukazujemo na odredbe članka 2. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, sukladno kojima se odredbe tog Ugovora primjenjuju neposredno, a u slučaju da je neko pravo iz radnog odnosa za službenike i namještenike uređeno različitim pravnim aktima povoljnije, primijenit će se to povoljnije pravo.

4. Čl. 38. u vezi s čl. 8., čl. 48. st. 8. i čl. 49.

Sukladno članku 397. Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva pravosuđa i uprave („Narodne novine“ broj 97/20), Centar za izobrazbu provodi edukacije i osposobljavanje svih službenika zatvorskog sustava i probacije ovisno o potrebama i specifičnostima rada u kaznenim tijelima, a prema potrebi provodi edukaciju i drugih službenika Ministarstva.

Slijedom navedenog, Centar za izobrazbu kontinuirano organizira i provodi izobrazbe za sve službenike kaznenih tijela. Napominjemo da se sve izobrazbe u organizaciji Centra za izobrazbu provode prema tjednom rasporedu redovnog radnog vremena i to najduže od 8,00 do 16,00 sati.

Sa svrhom ujednačavanja i ažurnosti u postupanju svih kaznenih tijela, vezano za službena putovanja, ljubazno molimo pomoć u odnosu na pitanja naknada troškova nastalih na službenim

putovanjima u svezi provođenja i/ili sudjelovanja na izobrazbi državnih službenika.

Materijalna prava državnih službenika na službenom putovanju, između ostalog, i pravo na isplatu dnevnice za vrijeme službenog putovanja, utvrđena su člankom 48. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike (dalje: KU). Zajednička komisija za tumačenje odredbi i praćenje primjene Kolektivnog ugovora nije donijela tumačenje članka 48. KU, već samo, u pitanjima za koja tražimo tumačenje, članka 49. KU. Stoga molimo vaše tumačenje

za postupanje u izdavanju i obračunu putnih naloga za službena putovanja, temeljem kojeg će biti nedvojbeno uređena materijalna prava službenika (predavača i polaznika izobrazbe).

1. Molimo tumačenje imaju li državni službenici, koji sudjeluju na poslovima provođenja izobrazbe ili službenici koji sudjeluju na izobrazbi kao polaznici, pravo na plaćene sate prekovremenog rada?

Naime, neka kaznena tijela svojim službenicima, osim dnevnica i eventualnih troškova putovanja, kada se vrate sa službenog puta, odnosno s izobrazbe iza radnog vremena to obračunavaju kao prekovremeni rad. Na primjer, ako su se službenici vratili sa službenog puta u 18 sati, a radno vrijeme im je do 16 sati, obračunaju im dva sata prekovremenog rada.

2. Nadalje, iz Tumačenja br. 3/38 od 7. veljače 2018. godine, Tumačenja br. 1/49 od 18. travnja 2019. godine, Tumačenja br. 4/49 od 25. veljače 2020. godine i Tumačenja br. 8/49 od 30. lipnja 2021. godine, razvidno je da dnevnicama i terenski dodatak nisu naknade za rad niti zamjena za plaću, nego služe za pokriće povećanih troškova na putu (terenu) izvan stalnog mjesta rada i izvan mjesta stalnog boravka. Također, dnevnicama i terenski dodatak ne isključuju pravo na dodatak za prekovremeni rad. Stoga, ako je državni službenik i namještenik za vrijeme službenog putovanja i terenskog rada stvarno prekovremeno radio (prekovremeno obavljao poslove zbog kojih je upućen na službeno putovanje ili rad na terenu), u skladu s odredbama KU ima pravo na uvećanje osnovne plaće za svaki stvarno odrađeni sat prekovremenog rada. Radno vrijeme službenika upućenog na službeni put, utvrđuje se prema njegovom redovitom rasporedu rada, a ako bi na službenom putu efektivno radio duže od radnog vremena, radilo bi se o prekovremenom radu, te bi on ostvario pravo na naknadu za stvarno odrađene prekovremene sate.

Postavlja se pitanje da li se vrijeme dok službenik putuje prema konačnom odredištu službenog

puta na izobrazbu i vrijeme dok se vraća sa službenog puta na kojem je bio radi izobrazbe uračunava u efektivno radno vrijeme ili se isto samo uračunava u obračun dnevnice (članak 48. stavak 8. KU: „Službenik i namještenik ima pravo na punu dnevnicu ako putovanje traje 12 sati ili više od 12 sati, a pola dnevnice ako putovanje traje 8 sati ili više od 8 sati, a manje od 12 sati, za što se uzima u obzir ukupan broj sati provedenih na putu, od polaska na službeno putovanje do povratka sa službenog putovanja.“).

U vezi navedenih upita Komisija daje sljedeće tumačenje:

Tumačenje broj 12/38 od 20. ožujka 2024. (u vezi članaka 8., 48. i 49. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike)

Državni službenici koji provode edukaciju, ukoliko navedeno provode na mjestu izvan mjesta njihova stanovanja i mjesta rada, ostvaruju pravo na terenski dodatak, a samim time ukoliko njihov rad traje dulje od redovitog radnog vremena, ostvaruju pravo na prekovremeni rad.

S druge strane, službenici koji prisustvuju edukaciji kao polaznici, ukoliko prisustvuju edukaciji izvan mjesta njihova stanovanja i mjesta rada, ostvaruju pravo na dnevnicu, a samim time, neovisno o vremenu trajanja edukacije, ne ostvaruju pravo na prekovremeni rad. Vrijeme provedeno na edukaciji evidentira se tim službenicima kao redovni rad, sukladno njihovom utvrđenom radnom vremenu.

5. Čl. 38.

Radim na poslovima osiguranja, a smjene mi kreću od 15-23h, idući dan od 7-15h i taj dan još idem u noćnu smjenu od 23-7h. Da li je to smjenski rad ili rad na drugačiji način, pošto je propisano da je smjenski rad 2-2-2-2, a rad u turnusu 12-24 i 12-48?

U vezi navedenog upita Komisija daje sljedeće tumačenje:

Tumačenje broj 13/38 od 20. ožujka 2024.

Rad službenika koji traje 12 sati dnevno ima obilježje rada u turnusu ako se rad obavlja u ciklusima 12-24-12-48, dok se radom u smjenama smatra svakodnevni redovni rad službenika i namještenika prema utvrđenom radnom vremenu poslodavca koji službenik i namještenik obavlja naizmjenično tijekom tjedna ili mjeseca u prijedpodnevnom (I. smjena), poslijepodnevnom (II. smjena) ili noćnom (III. smjena) dijelu dana.

Za ispunjenje obilježja smjenskoga rada nije nužno da službenik tijekom mjeseca radi u sve tri smjene niti je bitan sat početka i završetka radnog vremena u pojedinoj smjeni. Dovoljno je da je službenik radio naizmjenično tijekom tjedna ili mjeseca najmanje u dvije različite smjene.

Iako ova Komisija ne ulazi u pravilu u razmatranje konkretnih slučajeva primjene pojedinih odredbi, iz priloženog rasporeda, ukoliko je vjerodostojan, Komisija zaključuje da se u tom slučaju radi o smjenskom radu.

U radu organiziranom na drugačiji način mogu raditi jedino policijski službenici koji rade na poslovima osiguranja sigurnosti ljudi i imovine te se takav način rada može samo njima odrediti.

6. Čl. 47.

Zaprimljena je zamolba državne službenice za isplatu pomoći uslijed bolovanja u neprekidnom trajanju dužem od 90 dana (bolovanje nije završeno, službenica još uvijek koristi bolovanje). Budući da je službenica zbog naravi bolesti još uvijek na bolovanju te nije izvjesno kada će bolovanje završiti, ima li službenica pravo na isplatu pomoći sada, u trenutku korištenja bolovanja ili je isplata pomoći moguća tek po završetku bolovanja?

U vezi navedenog upita Komisija daje sljedeće tumačenje:

Tumačenje broj 6/47 od 20. ožujka 2024.

Službenik i namještenik ostvaruje jednom godišnje pravo na isplatu novčane pomoći po osnovi bolovanja u trenutku podnošenja zahtjeva nakon što je proveo najmanje 90 dana neprekidno na bolovanju, neovisno o nastavku korištenja tog prava.

7. Čl. 47.

Da li ja kao državni službenik i članovi moje obitelji (suprug i sin) imamo pravo na pokriće troškova medicinskih pomagala (konkretno, dioptrijskih naočala) koja su neophodna za rad odnosno školu i ukoliko imamo, kome je potrebno uputiti zahtjev?

U vezi navedenog upita Komisija daje sljedeće tumačenje:

Tumačenje broj 7/47 od 20. ožujka 2024.

Državni službenik i namještenik, njegovo malodobno dijete odnosno punoljetno dijete kojem je rješenjem nadležnog tijela utvrđena potpuna i trajna nesposobnost za samostalni život i rad te supružnik, imaju pravo na pokriće troškova prilikom nabave medicinskih pomagala, ukoliko su kumulativno ispunjeni sljedeći uvjeti: da su pomagala po preporuci nadležnog liječnika specijaliste iz sustava javnog zdravstva prijeko potrebna i nenadomjestiva te da pokriće troškova nije odobreno (u cijelosti ili djelomično) od strane Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje temeljem obveznog i dopunskog zdravstvenog osiguranja.

U navedenom slučaju službeniku i namješteniku se nadoknađuje trošak u visini plaćenog iznosa, a najviše do iznosa jedne proračunske osnovice, jednom godišnje.

8. Čl. 47.

Službenica je podnijela zahtjev za isplatu pomoći za bolovanje duže od 90 dana. Uvidom u izvješće o privremenoj nesposobnosti/spriječenosti za rad iz evidencije HZZO-a, utvrđeno je da je razlog spriječenosti dolaska na posao bila njega djeteta starijeg od 7 godina, a izostanak s posla je bio duži od 90 dana. Da li službenica, u slučaju privremene nesposobnosti za rad zbog njege djeteta ima pravo na pomoć za bolovanje u neprekidnom trajanju dužem od 90 dana?

Važeće Tumačenje br. 2/47 od 23. veljače 2023. godine nije dovoljno jasno te molimo tumačenje da li se pod bolovanje, osim privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti ili ozljede službenika ili namještenika, podrazumijeva i privremena nesposobnost za rad zbog njege malodobnog djeteta. Što točno podrazumijeva: „izostanak državnog službenika s rada u trajanju dužem od 90 dana“?

U vezi navedenog upita Komisija upućuje na Tumačenje broj 2/47 od 23. veljače 2023. godine.

9. Čl. 38.

Da li rad organiziran na drugačiji način isključuje pravo na dodatak za rad u drugoj smjeni, odnosno da li službenik u isto vrijeme ima pravo kumulativno dobivati i dodatak od 5% za rad organiziran na drugačiji način i 10% za rad u drugoj smjeni?

Pošto nam poslodavac za period kad je rad organiziran na drugačiji način ne isplaćuje i dodatak za rad u drugoj smjeni, a na snazi je novi kolektivni ugovor u odnosu na Tumačenje br. 33/44 od 31. listopada 2014. godine („Rad organiziran na drugačiji način ne isključuje pravo na dodatak za rad u drugoj smjeni ako su ispunjeni uvjeti iz članka 44. stavka 1. alineje 6. Kolektivnog ugovora.“), molimo tumačenje u vezi navedenog.

U vezi navedenog upita Komisija upućuje na Tumačenje broj 7/38 od 28. srpnja 2023. godine.

10. Čl. 28. st. 7. i čl. 32.

Prema članku 28. stavku 7. Kolektivnog ugovora, službeniku i namješteniku se dan plaćenog dopusta evidentira prema broju sati koji je taj dan trebao raditi prema rasporedu radnog vremena. Nadalje, odredbom čl. 32. je propisano: „U pogledu stjecanja prava iz službe ili u svezi sa službom, razdoblja plaćenog dopusta smatraju se vremenom provedenim na radu.“.

U pogledu policijskih službenika koji službu prema posebnom rasporedu rada obavljaju u turnusu (12-24 – 12 -48), pojavljuje se nedoumica i različita tumačenje od strane više rukovoditelja u različitim ustrojstvenim jedinicama ove policijske uprave, kako i na koji način evidentirati broj sati u evidenciji rada, posebice u dijelu koji se odnosi na korištenje plaćenog dopusta 4 ili 5 dana u slučaju dopusta za zaključenje braka ili primjerice selidbe u drugo mjesto stanovanja. Nije nebitno spomenuti kako „Portal zaposlenika“, putem kojeg policijski službenici podnose zahtjeve, ne prepoznaje oblike rada (uredovno radno vrijeme – smjenski rad– rad u turnusu – rad na drugačiji način), te onima koji rade u turnusu ne računa neradne radne (subota / nedjelja / drž. praznici i blagdani) u dane plaćenog dopusta, a što bi bio slučaj za one koji rade u redovno radno vrijeme (pon. – petak od 08 – 16 sati).

Konkretno, policijski službenik podnosi u „Portal zaposlenika“ zahtjev za korištenje plaćenog dopusta za zaključenje braka u razdoblju od 8. rujna do 14. rujna 2022.g., što je kalendarski 7 dana, a 5 dana dopusta po Portalu. Istovremeno, policijski službenik je prema projekciji radnog vremena u svome turnusu trebao raditi 8. i 9. rujna, zatim 10. i 11. rujna biti van rasporeda te dalje 12. i 13. rujna ponovno raditi i 14. biti ponovno van rasporeda.

Postavlja se pitanje, u pogledu gore navedenog slučaja, a uvažavajući odredbe čl. 28. st. 7. i čl. 32. Kolektivnog ugovora, da li je ispravno evidentirati plaćen dopust na način kako je automatski odredio „Portal zaposlenika“, ili treba uvažavati i tzv. neradne dane (sub/ned) za

one koji službu obavljaju u turnusu te koliko sati bi isti ostvarili a koji bi se evidentirali u evidenciji radnog vremena u okviru mjesečnog fonda sati?

U vezi navedenog upita Komisija upućuje na Tumačenje broj 3/28 od 23. veljače 2023. godine te Pojašnjenje uz Tumačenje broj 3/28 od 23. veljače 2023. godine.

11. Čl. 22. i 23.

Obzirom na odredbu članka 22. stavka 4. i članka 23. stavka 1. Kolektivnog ugovora, da li službenik/namještenik, koji se vratio s dugotrajnog bolovanja u 2022. godini imao pravo koristiti godišnji odmor za 2021. godinu nakon 30. lipnja 2022. godine.

U vezi navedenog upita Komisija upućuje na Tumačenje broj 3/23 od 10. studenog 2023. godine.

**PREDSJEDNIK
KOMISIJE**

Edin Sarajlić

